HOTĂRÎREA CURŢII CONSTITUŢIONALE
cu privire la controlul constituţionalităţii Decretului Preşedintelui Republicii Moldova nr.315 din 8 noiembrie 1994*, a Hotărîrii Guvernului nr.837 din 21 noiembrie 1994 cu modificările ulterioare şi a Hotărîrii Guvernului nr.736 din 5 august 1997*****

Nr.35 din 24.11.98

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.109-110/44 din 10.12.1998

* * *

---
* M.O. nr. 14 din 24 noiembrie 1994, art. 168.
** M.O. nr. 17 din 15 decembrie 1994, art. 152.
*** M.O. nr. 69-70 din 23 octombrie 1997, art. 699.

ÎN NUMELE REPUBLICII MOLDOVA,
Curtea Constituţională în componenţa:
Pavel BARBALAT - preşedinte
Nicolae CHISEEV - judecător-raportor
Mihai COTOROBAI - judecător
Constantin LOZOVANU - judecător
Ion VASILATI - judecător-raportor

cu participarea Alionei Balaban, grefier, Raisei Grecu, şef al Serviciului acte ale Preşedintelui Republicii Moldova, reprezentantul Preşedintelui Republicii Moldova, Mihail Buşuleac, prim-viceministru al justiţiei, reprezentantul Guvernului, conducîndu-se după prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituţie, art. 25 lit. g) şi art. 31 din Legea cu privire la Curtea Constituţională, a examinat în şedinţă publică dosarul privind controlul constituţionalităţii Decretului Preşedintelui Republicii Moldova nr. 315 din 8 noiembrie 1994, a Hotărîrii Guvernului nr. 837 din 21 noiembrie 1994 cu modificările ulterioare şi a Regulamentului Consiliului coordonator pentru combaterea criminalităţii şi corupţiei şi asigurarea menţinerii ordinii de drept pe lîngă Guvernul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 736 din 5 august 1997.

Temei pentru examinarea dosarului au servit sesizările deputatului în Parlament Victor Cecan, înaintate în conformitate cu art. 24 şi 25 din Legea cu privire la Curtea Constituţională. Prin deciziile Curţii Constituţionale din 21 septembrie 1998 şi 23 noiembrie 1998 sesizările au fost acceptate pentru examinare în fond şi conexate.

În procesul examinării preliminare a sesizărilor au fost solicitate puncte de vedere Preşedintelui Republicii Moldova, Parlamentului şi Guvernului.

Examinînd materialele dosarului, audiind informaţia judecătorilor-raportori şi argumentele părţilor expuse în şedinţă,

Curtea Constituţională

a constatat:

La 8 noiembrie 1994 Preşedintele Republicii Moldova a emis Decretul nr. 315 "Cu privire la crearea pe lîngă Guvernul Republicii Moldova a Consiliului coordonator în problemele combaterii criminalităţii şi corupţiei, menţinerii ordinii de drept". Potrivit art. 1 din Decret, pe lîngă Guvern se înfiinţează Consiliul coordonator pentru combaterea criminalităţii şi corupţiei şi asigurarea menţinerii ordinii de drept. Avînd în vedere indicaţia şefului statului, Guvernul, la 21 noiembrie 1994, a emis Hotărîrea nr. 837 "Privind unele măsuri de combatere a criminalităţii şi asigurării ordinii de drept în Republica Moldova". Prin hotărîrea menţionată Guvernul a aprobat componenţa nominală a Consiliului coordonator (anexa nr. 3): Primul-Ministru (preşedinte), ministrul afacerilor interne, ministrul securităţii naţionale, ministrul justiţiei, ministrul finanţelor, ministrul apărării, procurorul general şi alte persoane oficiale cu funcţii de răspundere. Ulterior, Guvernul,

prin Hotărîrile nr. 198 din 2 aprilie 1996, nr. 613 din 2 iulie 1997 şi nr. 724 din 2 iulie 1998, a modificat componenţa nominală a Consiliului coordonator. La 5 august 1997 Executivul a adoptat Hotărîrea nr. 736, prin care a aprobat Regulamentul Consiliului coordonator pentru combaterea criminalităţii şi corupţiei şi asigurarea menţinerii ordinii de drept pe lîngă Guvernul Republicii Moldova.

La 29 august 1998 deputatul în Parlament Victor Cecan a sesizat Curtea Constituţională asupra neconstituţionalităţii Decretului Preşedintelui Republicii Moldova nr. 315 din 8 noiembrie 1994 şi a Hotărîrii Guvernului nr. 837 din 21 noiembrie 1994 cu modificările ulterioare. În sesizare se susţine că Decretul şefului statului contravine art. 87 şi 88 din Constituţie, întrucît normele constituţionale nu abilitează Preşedintele Republicii Moldova cu dreptul de a institui pe lîngă Guvern consilii coordonatoare. Neconstituţionalitatea Hotărîrii Guvernului nr. 837 din 21 noiembrie 1994 cu modificările ulterioare este argumentată în sesizare prin faptul că Legea Republicii Moldova nr. 64-XII din 31 mai 1990 "Cu privire la Guvern" nu prevede în structura Guvernului consilii coordonatoare.

La 23 noiembrie 1998 dl Victor Cecan a sesizat Curtea Constituţională şi asupra neconstituţionalităţii Regulamentului Consiliului coordonator, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 736 din 5 august 1997. În sesizare se arată că formarea pe lîngă Guvern a Consiliului coordonator, ca autoritate administrativă, constituie o încălcare a prevederilor art. 107 alin. (2) din Constituţie. Totodată, se afirmă că Guvernul este în drept să aprobe regulamentele ministerelor, departamentelor, serviciilor şi inspectoratelor de stat, comisiilor guvernamentale, dar nicidecum nu poate aproba regulamentele consiliilor coordonatoare.

Examinînd sesizările în cauză, punctele de vedere comunicate de Preşedintele Republicii Moldova, Parlament şi Guvern şi raportînd textele Decretului şi Hotărîrilor Guvernului, ce fac obiectul sesizărilor, la dispoziţiile Legii Supreme, Curtea Constituţională reţine următoarele.

În conformitate cu art. 77 şi 78 din Constituţie, Preşedintele Republicii Moldova este ales prin vot universal, egal, direct, secret şi liber exprimat. Preşedintele Republicii Moldova este şeful statului şi garantul suveranităţii, independenţei naţionale, al unităţii şi integrităţii teritoriale a ţării. Potrivit Legii Supreme, Preşedintele Republicii Moldova depune în faţa Parlamentului şi a Curţii Constituţionale jurămîntul, care, printre altele, conţine şi obligaţia de a apăra democraţia, drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului (art. 79 din Constituţie).

În preambulul Decretului nr. 315 din 8 noiembrie 1994 se stipulează că acest act este emis în scopul coordonării şi intensificării luptei împotriva criminalităţii şi corupţiei, sporirii responsabilităţii persoanelor oficiale din organele administraţiei publice pentru respectarea legislaţiei în vigoare, consolidarea disciplinei, menţinerea ordinii publice şi asigurarea securităţii cetăţenilor.

Este ştiut că criminalitatea, corupţia, încălcarea ordinii publice violează în mod direct democraţia, drepturile şi libertăţile fundamentale ale cetăţenilor. Preşedintele Republicii Moldova, propunînd crearea pe lîngă Guvern a unui consiliu coordonator pentru combaterea criminalităţii şi corupţiei şi asigurarea ordinii de drept, a urmărit scopul de a apăra democraţia, drepturile şi libertăţile cetăţenilor Moldovei, angajament pe care şi l-a asumat prin jurămîntul depus, care nu este o formalitate, ci o obligaţie constituţională a sa.

Criminalitatea, corupţia, încălcarea ordinii de drept subminează, de asemenea, securitatea statului. Or, Preşedintele Republicii Moldova, în conformitate cu art. 10 din Legea securităţii statului nr. 618-XIII din 31 octombrie 1995, este responsabil de starea securităţii statului în limitele atribuţiilor stabilite de legislaţie. Potrivit legii precitate, şeful statului ia măsurile necesare pentru asigurarea securităţii statului, conlucrarea autorităţilor publice în domeniul securităţii statului. Prin urmare, Decretul prezidenţial nr. 315 din 8 noiembrie

1994 este conform art. 88 lit. j) din Constituţie şi prevederilor Legii securităţii statului nr. 618-XIII din 31 octombrie 1995.

Curtea Constituţională nu poate reţine nici argumentele privind neconstituţionalitatea Hotărîrii Guvernului nr. 837 din 21 noiembrie 1997 şi a Regulamentului Consiliului coordonator, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 736 din 5 august 1997. Hotărîrile contestate sînt în deplină concordanţă cu prevederile art. 101 alin. (1) din Constituţie, care statuează că Prim-ministrul conduce Guvernul şi coordonează activitatea membrilor acestuia, respectînd atribuţiile ce le revin.

Conform Regulamentului Consiliului coordonator, sarcinile principale ale Consiliului sînt:

- coordonarea activităţii organelor de drept şi de control, promovarea unei politici coerente în combaterea criminalităţii şi corupţiei;
- analiza situaţiei criminogene;
- elaborarea şi concursul la realizarea programului complex de stat privind combaterea criminalităţii şi corupţiei;
- generalizarea experienţei de aplicare a legilor cu privire la combaterea criminalităţii;
- examinarea generalizărilor, efectuate de instanţele judecătoreşti, ale practicii judiciare privind anumite categorii de infracţiuni;
- pregătirea şi expedierea către Preşedinte, Parlament, Guvern, precum şi către organele administraţiei publice locale a unor materiale informativ-analitice privind chestiunile combaterii criminalităţii şi corupţiei.

Aşadar, pornind de la componenţa Consiliului coordonator şi sarcinile lui, Curtea Constituţională constată că pe lîngă Guvern a fost înfiinţată nu o autoritate administrativă nouă, după cum susţine autorul sesizărilor, ci un Consiliu coordonator într-un domeniu concret. În context este de observat că, potrivit Regulamentului Consiliului coordonator (pct. 1), hotărîrile Consiliului au un caracter consultativ şi de recomandare. Curtea Constituţională apreciază că formarea Consiliului coordonator este una din măsurile luate de Executiv pentru intensificarea combaterii criminalităţii şi corupţiei, acest lucru fiind prevăzut şi de Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova pentru anii 1998-2001(capitolul 6).

Pentru considerentele expuse, în baza art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituţie, art. 26 din Legea cu privire la Curtea Constituţională şi art. 62 din Codul jurisdicţiei constituţionale,

Curtea Constituţională

H O T Ă R Ă Ş T E :

1. Declară constituţionale:

a) Decretul Preşedintelui Republicii Moldova nr. 315 din 8 noiembrie 1994 "Cu privire la crearea pe lîngă Guvernul Republicii Moldova a Consiliului coordonator în problemele combaterii criminalităţii şi corupţiei, menţinerii ordinii de drept".

b) Hotărîrea Guvernului nr. 837 din 21 noiembrie 1994 "Privind unele măsuri de combatere a criminalităţii şi asigurării ordinii de drept în Republica Moldova" cu modificările ulterioare.

c) Regulamentul Consiliului coordonator pentru combaterea criminalităţii şi corupţiei şi asigurarea menţinerii ordinii de drept pe lîngă Guvernul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 736 din 5 august 1997.

2. Prezenta Hotărîre este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării şi se publică în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova".

PREŞEDINTELE
CURŢII CONSTITUŢIONALE Pavel BARBALAT

Chişinău, 24 noiembrie 1998.
Nr. 35.